

Välkomna på seminarium!

Arbetsmarknaden förändras – hur möter vi behoven?

Program

- Katarina Fellman, direktör ÅSUB hälsar välkommen.
- Sammanfattning av det ekonomiska läget, Johan Flink utredare ÅSUB
- Arbetsmarknadsbarometern, Johan Ekstedt, utredare ÅSUB
- Reflektioner från experter inom arbetsmarknad och utbildning
 - Thomas Lundberg, myndighetschef AMS
 - Jonna Grunér, byråchef, utbildningsbyrån, landskapsregeringen
 - Matias Waller, rektor, Högskolan på Åland
 - Yana Jahrén-Åkerblom, rektor, Ålands Yrkesgymnasium
- Gemensam diskussion: Hur kan vi tillsammans hitta nya lösningar och åtgärder?
 - Moderator: Katarina Fellman, direktör, ÅSUB
- Avslutande ord

A person is sitting at a wooden table, working on a laptop. The laptop screen displays a spreadsheet with a bar chart. To the left of the laptop is a white bowl filled with cereal and a spoon. In front of the laptop is a glass of orange juice. Below the glass is a white plate with a piece of toast topped with jam. The person's hands are on the laptop keyboard. The background is slightly blurred, showing a wooden chair.

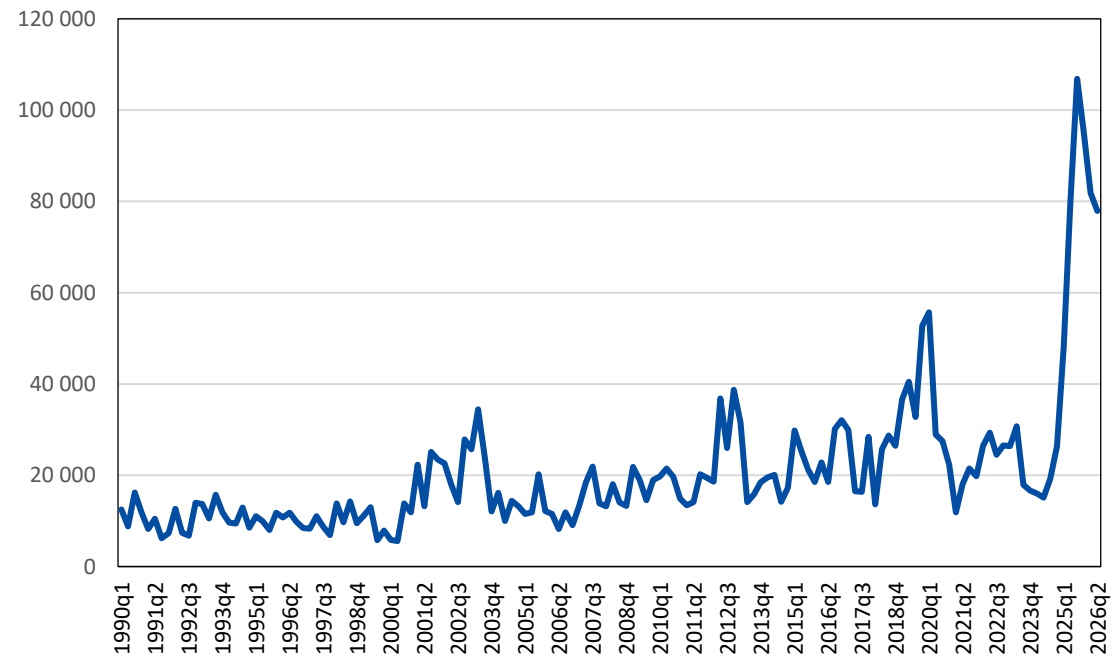
Sammanfattning av det ekonomiska läget

Johan Flink

Globalt

- Geopolitisk oro
- Handelskrig och tullar
- AI

Figur. World Uncertainty Index, 1990kv1 – 2026kv2.

Källa: Ahir, H, N Bloom, and D Furceri (2022), "World Uncertainty Index", NBER Working Paper.

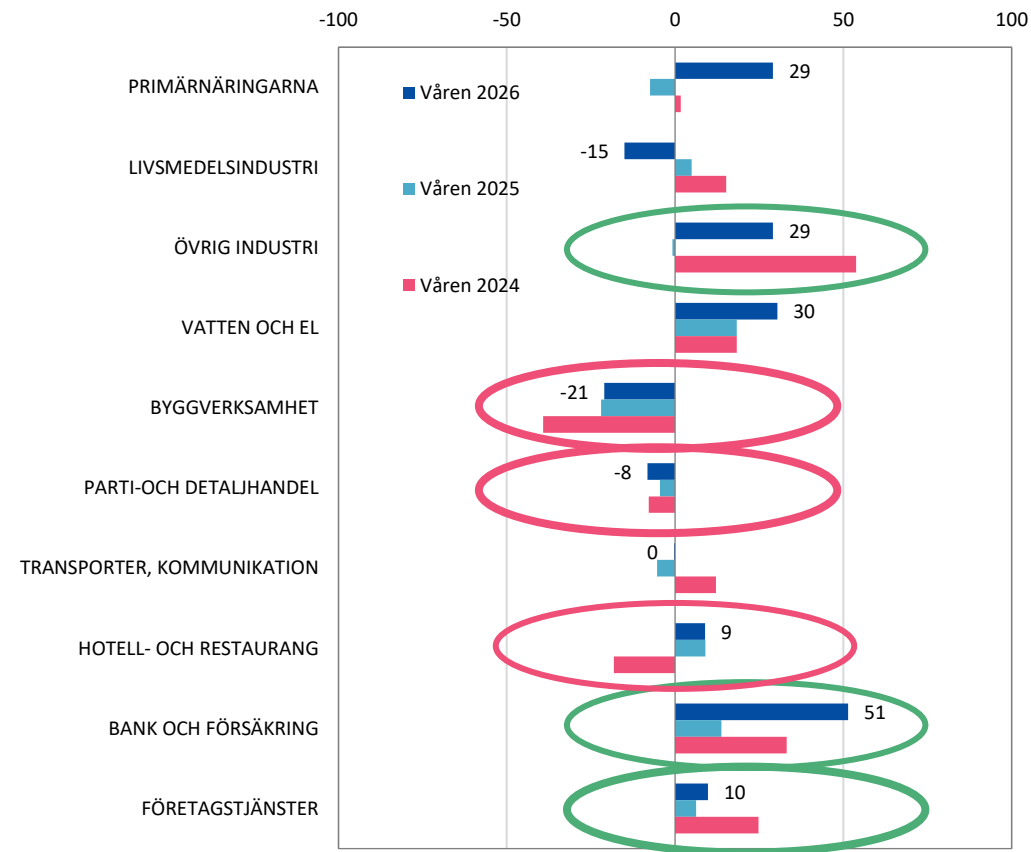
Finland och Sverige

- Ekonomin stärks, men sysselsättningsläget släpar efter
- Exporten dämpas av svag tillväxt i EU
- Högre räntor har drabbat både belånade hushåll och stater

Åland

- Åland påverkas av det internationella läget.
- Det geopolitiska läget i Ukraina och Mellanöstern har påverkat den åländska ekonomin på olika sätt, bland annat:
 - Rederiernas lönsamhet försämras av höga bunkerkostnader
 - Stora vinster från tankfartyg som transporterar olja
 - Försiktigare hushåll
- De senaste åren har vi sett BNP-tillväxt och ökade skatteintäkter, men ingen ljusning på arbetsmarknaden

Stämningssläget skiljer sig mellan branscher

Källa: ÅSUBs konjunktürenkäter

Hushållens efterfrågan väntas öka

- Reallönenivån återhämtar sig samtidigt som skuldsättning och räntekostnader stabiliseras.
- Hushållens allt ljusare situation talar för vändning för t.ex. bygg och detaljhandel

Figur. Konsumentförtroendeindex för Åland, Finland och Sverige, mars 2021 – juli 2026.

Källa: ÅSUB, Eurostat
Not.: Ej säsongsjusterade uppgifter

Fortsatt svagt läge på arbetsmarknaden

**Figur. Relativ arbetslöshet
(säsongsjusterat), januari 2019–
juli 2026.**

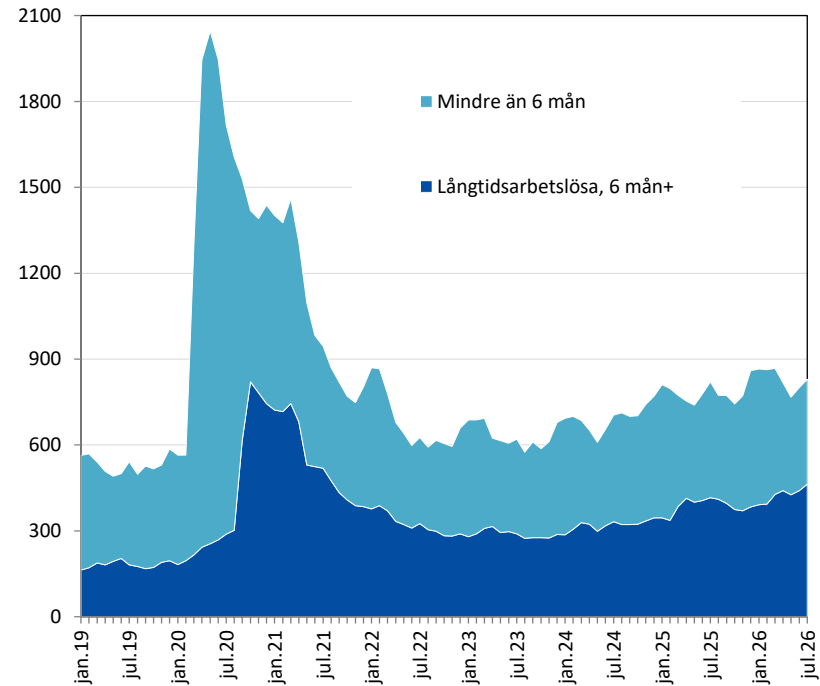
Procent

Källa: ÅSUB

**Figur. Antal arbetslösa efter
arbetslöshetens längd, januari 2019 -
juli 2026.**

Personer

Källa: ÅSUB

A close-up photograph of a human eye. The iris is a vibrant blue-green color with yellow and orange flecks. The pupil is dark and reflects a building with a glass facade. The eye is set against a dark, moody background.

Arbetsmarknadsbarometern 2026

Johan Ekstedt

Två enkätundersökningar under våren 2026:

PRIVAT SEKTOR

Svar från 276 företag
Svaren viktade efter personalstyrka
och branschernas storlek
Representativt urval

OFFENTLIG SEKTOR

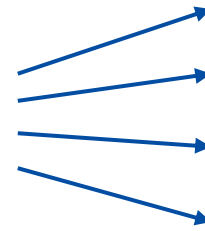
Svar från alla myndigheter och enheter
Totalundersökning

Inlämningsperiod feb-april 2026

Prognos våren 2026 till våren 2027

Variabler

Sysselsättningsvolym
Rekryteringsbehov
Fortbildningsbehov

Arbetsmarknaden totalt
Privat- och offentlig sektor
Branscher
Yrkesgrupper

Enhet: Årsverken (ÅV) Helårstjänster

Aggregerat resultat i 2026 års enkäter

- **Sysselsättningsvolym – Nolltillväxt**
- **Rekryteringsbehov - 897 årsverken**
- **Fortbildningsbehov – 48 procent av personalen**

Konjunkturkoppling

Ekonomin väntas växa 2 %, men arbetsvolymen står stilla. Tillväxten tycks därför inte innebära motsvarande jobbtillväxt

Jobbtillväxt och rekryteringar inom privat- och offentlig sektor

Privat sektor

-10 årsverken (-0,1%)

509 rekryteringsbehov (7%)

Offentlig sektor

+14 årsverken (+0,3%)

388 rekryteringsbehov (9%)

Rekryteringar jämfört med jobbtillväxt på branschnivå

Rekrytering

Privat sektor :

- Företagstjänster: 104 åv
- Finans och försäkring: 131 åv
- Transport och kommunikation: 84 åv

Offentlig sektor:

Kommunala sektorn: 234 åv
Landskapet: 145 åv
Statliga sektorn: 9 åv

Jobbtillväxt

Privat sektor :

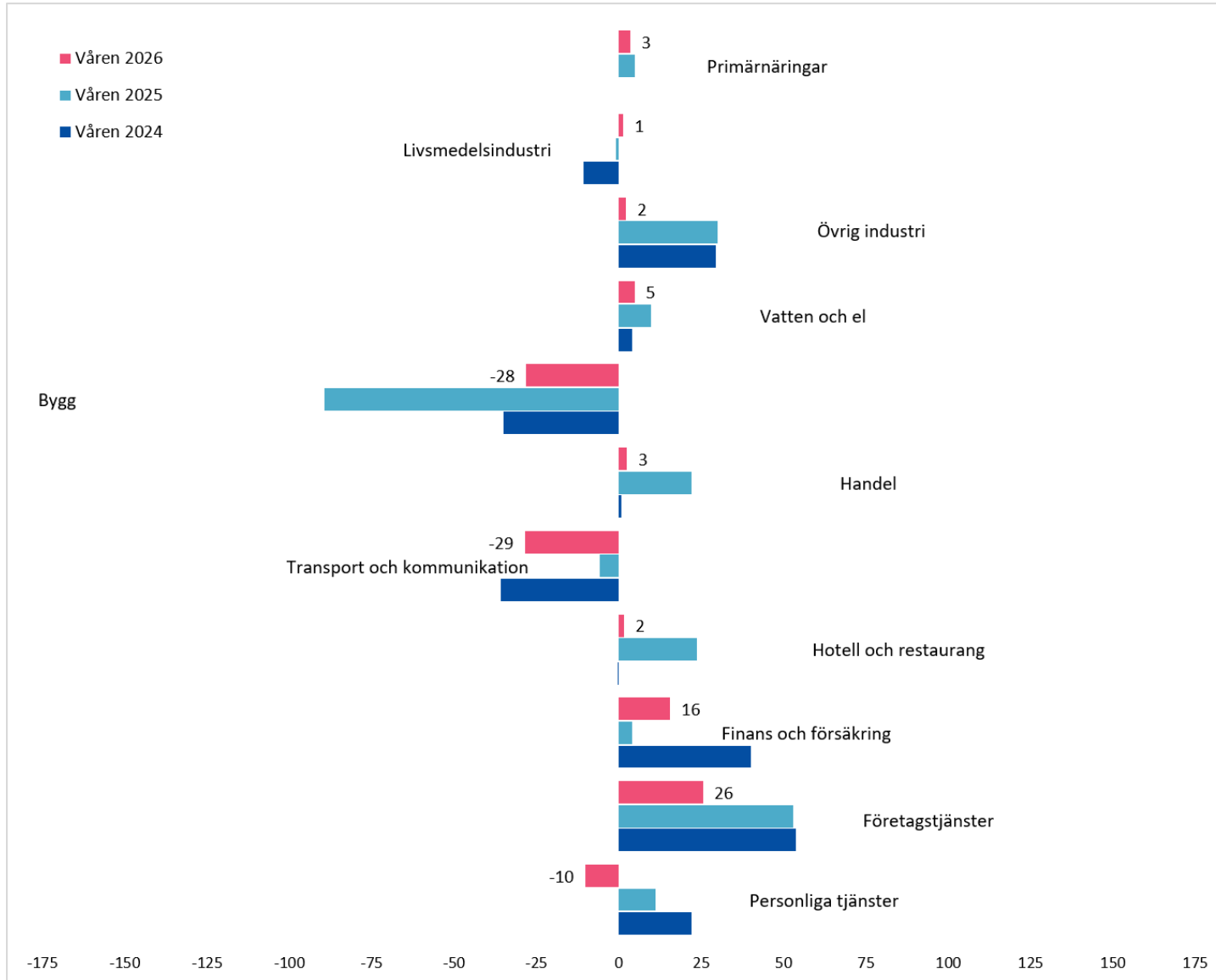
- Företagstjänster: +26 åv
- Finans och försäkring: +16 åv
- *Transport och kommunikation: -29 åv*

Offentlig sektor:

Kommunala sektorn: +19 åv
Landskapet: -5 åv
Statliga sektorn: +1 åv

Rekryteringarna handlar främst om att ersätta
avgångar och personalomsättning

Förväntad förändring av sysselsättningsvolymen inom privat sektor, efter bransch, senaste tre åren

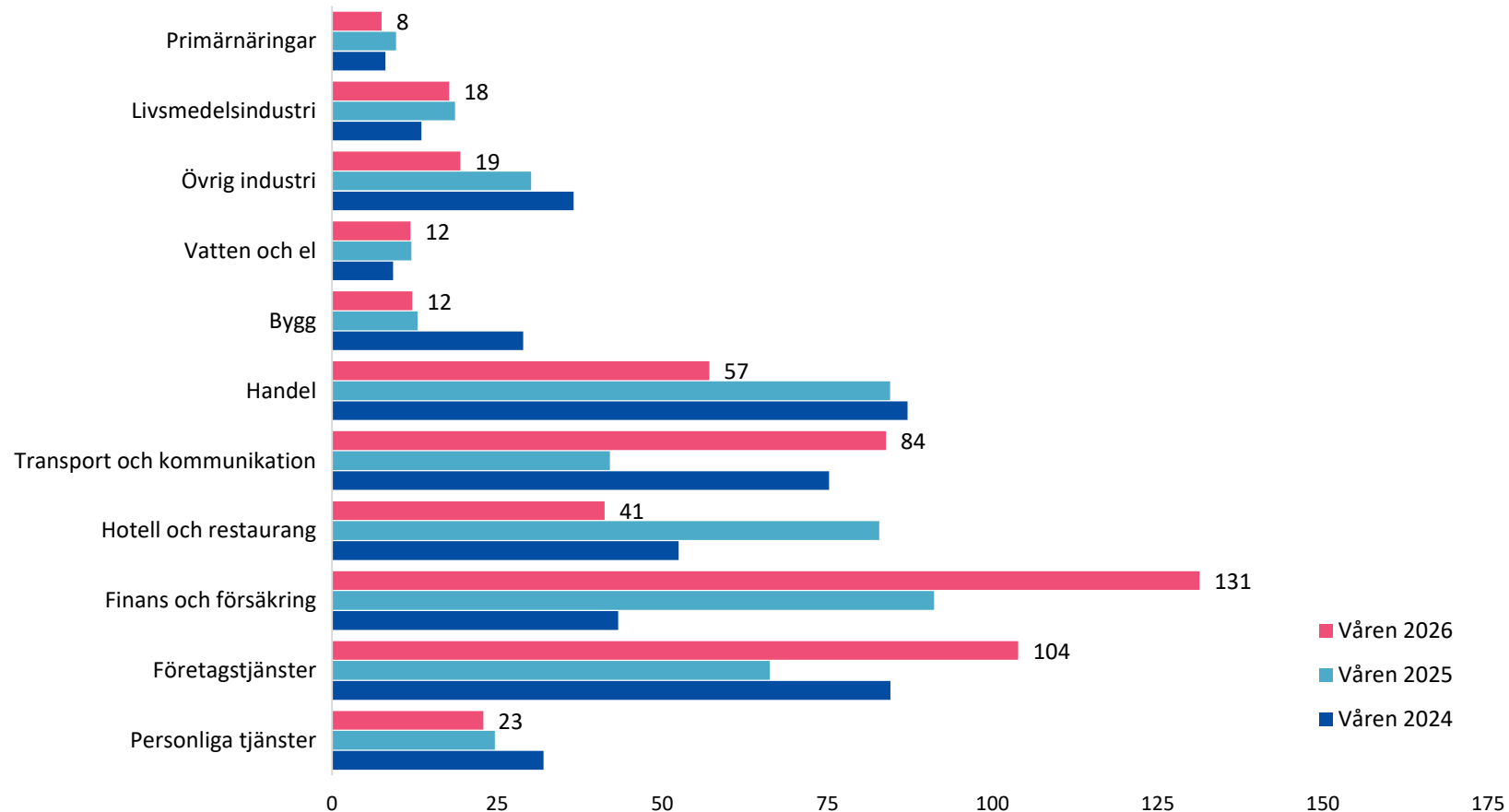
+ Tydligast ökning

- Företagstjänster
- Finans och försäkring

- Tydligast minskning

- Transport och kommunikation
- Bygg
- Personliga tjänster

Förväntat rekryteringsbehov efter bransch senaste tre åren

+ Tydligast ökning

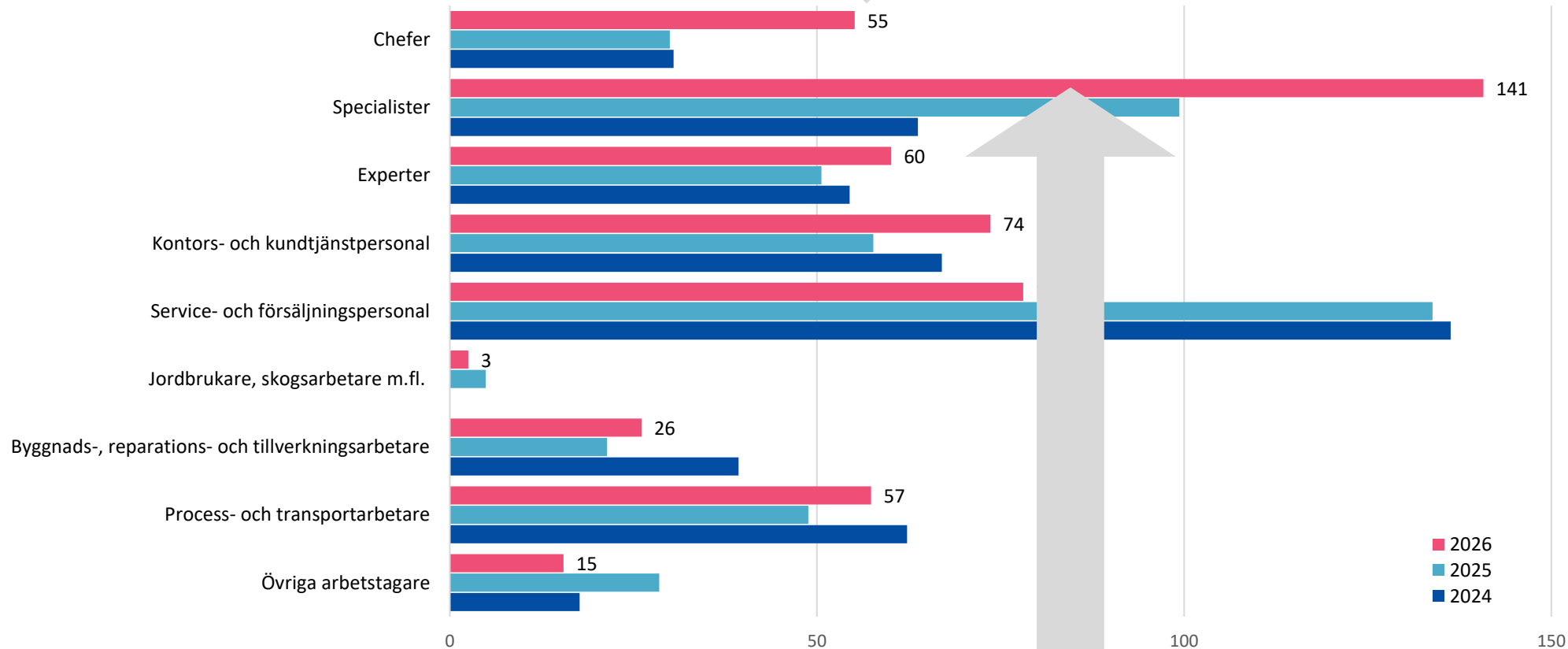
Finans och försäkring
Företagstjänster
Transport

- Tydligast minskning

Hotell & restaurang
Handel

Privat sektor: Förväntat rekryteringsbehov efter yrkesgrupp

40 årsverken för ekonomi- och personalchefer,
15 för chefer inom tillverkning/service/utbildning/vård
m.m.

**+ Tydligast
ökning**
Chefer
Specialister

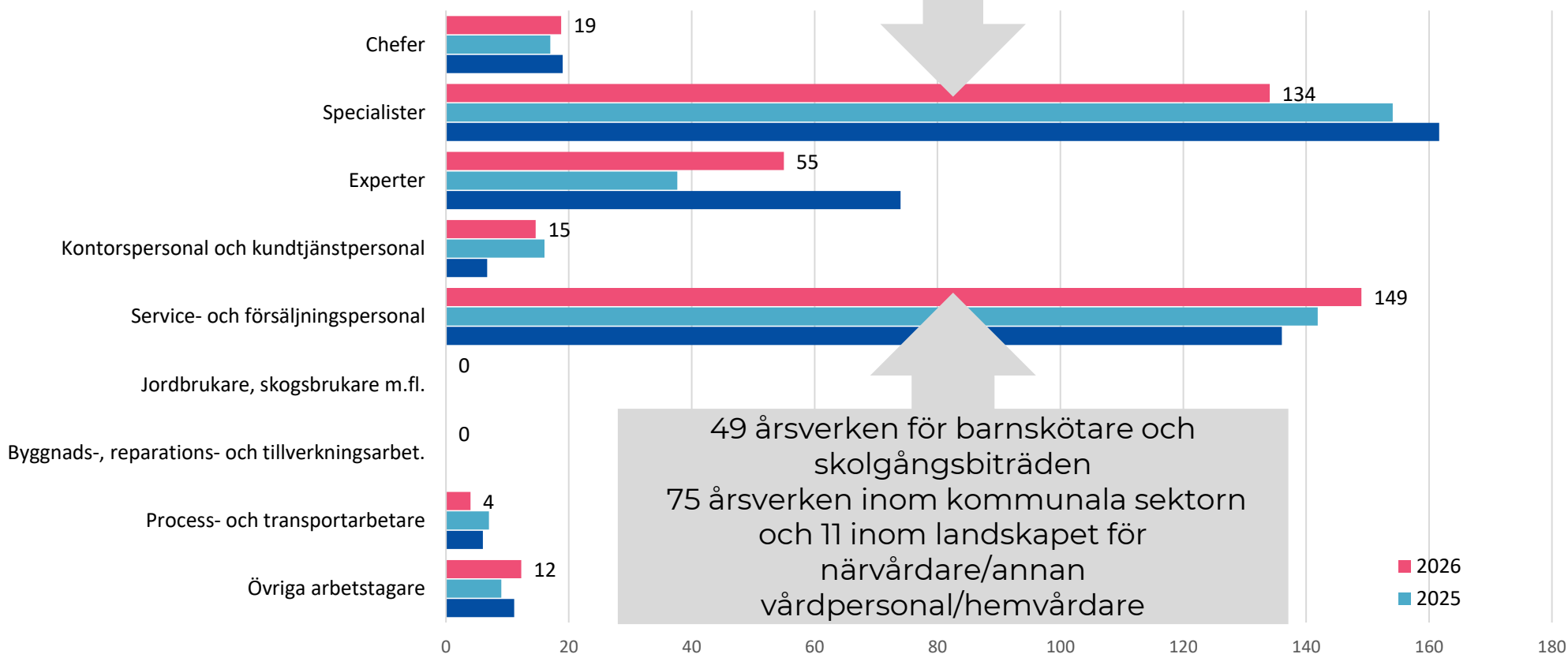
**- Tydligast
minskning**
Service- och
försäljningsperso
nal

62 årsverken specialister inom finanssektorn, utredare och
ekonomer, 37 inom specialister inom systemarbete, 21 inom
specialister inom försäljning, marknadsföring och information och
21 inom specialister inom databaser, nätverk och systemprogram

Offentlig sektor: Förväntat rekryteringsbehov efter yrkesgrupp

Kommunala sektorn: 234 av
Landskapet: 145 av
Statliga sektorn: 9 av

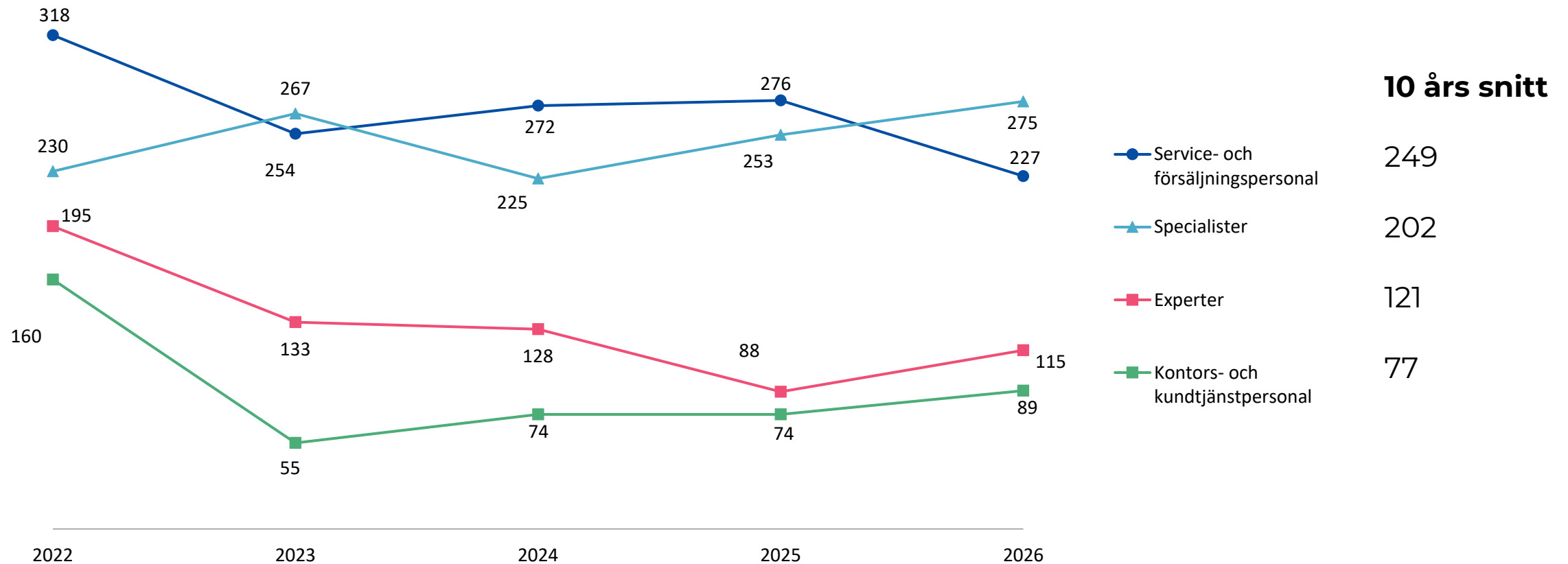
Lärare: 56 årsverken lärare i yrkesämnen: 19
årsverken Läkare: 11 årsverken
Specialister inom samhälls- och
socialsektorn: 9 årsverken

Fortsatt hög efterfrågan på:

- Specialister
- Service- och försäljningspersonal

Aggregerat: De mest efterfrågade yrkesgrupperna över tid

Svårrekryterade yrkesgrupper

Privata sektorn:

Yrkesutbildad och erfaren praktisk personal, särskilt inom bygg, el, VVS, transport, industri och restaurang.

Även behov av specialistkompetens inom IT, AI, ekonomi, finans, redovisning och försäkring.

I flera branscher efterfrågas dessutom bredare kompetenser som erfarenhet, branschkännedom, flexibilitet och problemlösningsförmåga.

Offentliga sektorn:

Yrkesgrupper med stora rekryteringsvolymer, såsom vårdpersonal, läkare och lärare

Mer avgränsade specialist- och expertfunktioner där tillgången på rätt kompetens kan vara begränsad.

Fortbildning

Fortbildningsbehov – aggregerat cirka 48 procent av personalen

43 % i privat sektor

57 % i offentlig sektor

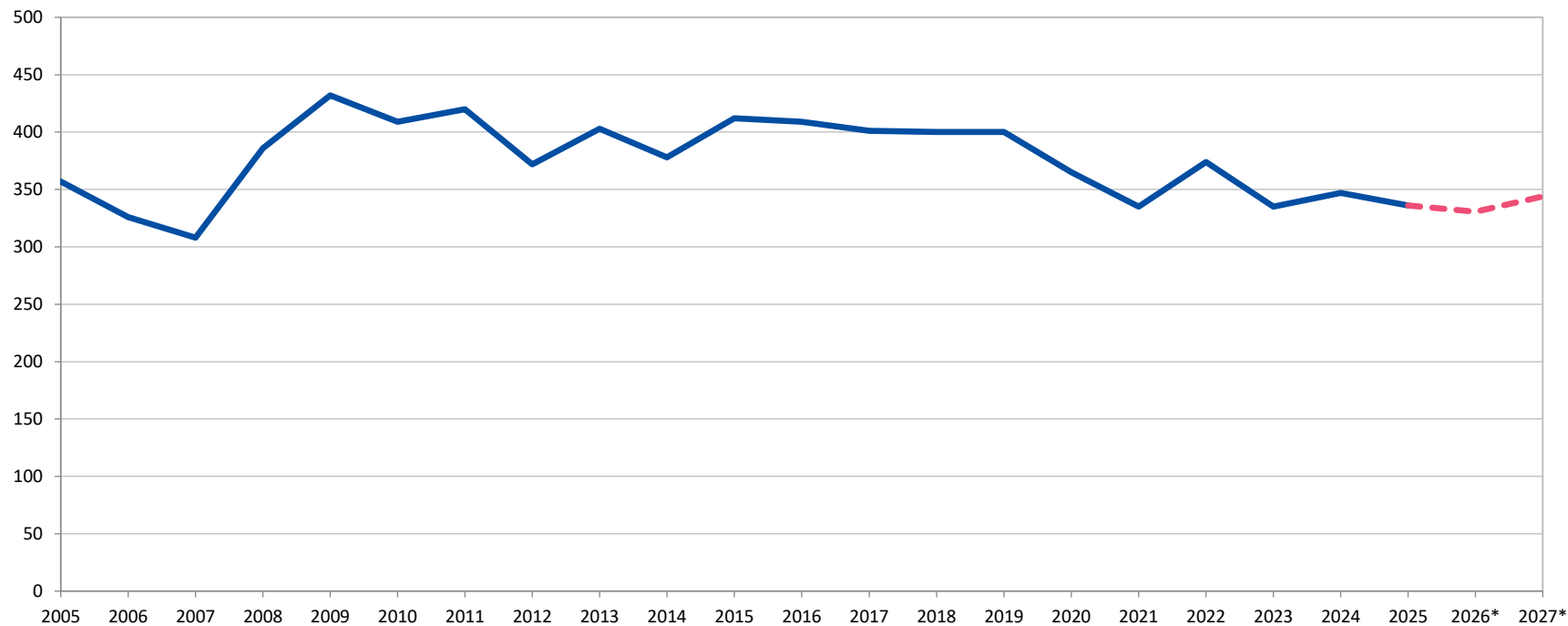
Fortbildningen sker i huvudsak genom enskilda, kortare utbildningstillfällen

Verksamhets- och branschspecifika utbildningar, men även IT, AI, digitalisering, säkerhet, ledarskap, arbetsmiljö och certifieringar

Inom den offentliga sektorn lyfts dessutom vård och omsorg, pedagogisk utveckling, läsutveckling, språkutveckling samt myndighets- och förvaltningskompetens fram.

Pensionsavgångar på Åland, 2005–2027 (prognos 2026–2027)

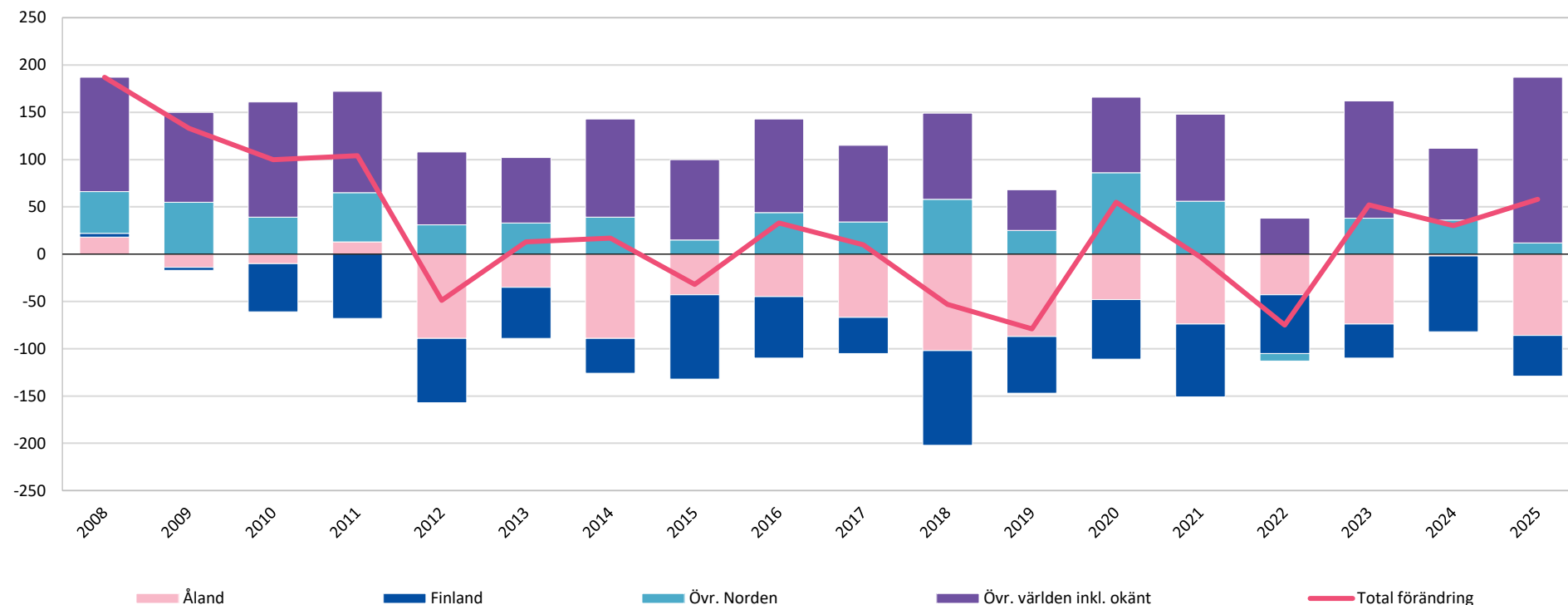
Personer

Drygt 330 personer
väntas gå i pension
per år 2026–2027.

Befolkning 18–64 år efter födelseland, förändring per år, 2001–2025

Personer

+
Inflytt från
övriga världen
och Norden

-
Åland och
Finland
minskar med
ca 100 per år

Hur möter vi framtidens kompetensbehov?

Reflektioner från experter inom arbetsmarknad och utbildning:

Tomas Lundberg, myndighetschef, Ams

Jonna Grunér, byråchef, utbildningsbyrån, landskapsregeringen

Matias Waller, rektor, Högskolan på Åland

Yana Jahrén-Åkerblom, rektor, Ålands Yrkesgymnasium

Tack för visat intresse!

ÅSUB

www.asub.ax

